Ατύχημα στη Δονούσα: Το κενό πρωτοκόλλου στις απομονωμένες παραλίες θα κοστίσει ζωές

Ένα σοβαρό ιατρικό περιστατικό στη Δονούσα τις προηγούμενες ημέρες αποκάλυψε με οδυνηρό τρόπο την ανετοιμότητα του συστήματος υγείας στις άγονες περιοχές και, ειδικότερα, την απουσία πρωτοκόλλου για ατυχήματα σε απομονωμένες παραλίες χωρίς οδική πρόσβαση. Λίγο μετά τις 4 το απόγευμα της 11ης Ιουλίου, η ηρεμία της παραλίας διαταράχθηκε από ένα απρόβλεπτο και σοκαριστικό περιστατικό. Ξαφνική ριπή αέρα παρέσυρε μια παραλιακή ομπρέλα, η οποία εκτοξεύτηκε με τέτοια δύναμη ώστε να καρφωθεί στον μηρό μιας νεαρής γυναίκας που καθόταν σε διπλανό σκίαστρο. Το τραύμα ήταν βαθύ και σοβαρό, καθώς το κοντάρι της ομπρέλας είχε σχεδόν διαπεράσει τον μηρό από τη μία πλευρά στην άλλη. Παρόντες σταθεροποίησαν την ομπρέλα, ενώ η ιατρός και η νοσηλεύτρια του νησιού, που έφτασαν άμεσα με το καΐκι που μεταφέρει τον κόσμο στην παραλία, έδεσαν το τραύμα και χορήγησαν ορό, διαπιστώνοντας με ανακούφιση πως δεν είχε πληγεί η μηριαία αρτηρία.

Το κρίσιμο ερώτημα, ωστόσο, παρέμενε: πώς θα μπορούσε να μεταφερθεί η κοπέλα χωρίς να αφαιρεθεί το κοντάρι, ώστε να αποφευχθεί ο κίνδυνος ανεξέλεγκτης αιμορραγίας; Έπειτα από επικοινωνία με την αγροτική ιατρό, το ΕΚΑΒ ενημέρωσε ότι δεν ήταν δυνατή η προσέγγιση πλωτού ασθενοφόρου από τη Νάξο λόγω της έλλειψης μόλου στην παραλία. Ακόμη κι αν υπήρχε τρόπος, η μετάβαση από και προς τη Νάξο θα απαιτούσε δύο ώρες η κάθε διαδρομή, ενώ εκείνη τη μέρα δεν εφημέρευε ούτε χειρουργός ούτε αναισθησιολόγος, οπότε δεν υπήρχε δυνατότητα άμεσης χειρουργικής αντιμετώπισης. Έτσι αποφασίστηκε η αεροδιακομιδή της κοπέλας με ελικόπτερο στον Ερυθρό Σταυρό στην Αθήνα, πράγμα που ήδη αποτελεί εξαίρεση για την περιοχή, αλλά το ερώτημα παρέμενε: πώς θα μεταφερόταν από την παραλία στο ελικοδρόμιο του Σταυρού;

Στο νησί, όπως μάλλον και σε πολλά άλλα, δεν υπάρχει κανένα πρωτόκολλο ή πλάνο για τέτοιες έκτακτες καταστάσεις. Το Λιμενικό δεν διέθετε πλωτό σκάφος ικανό να προσεγγίσει την ακτή, ενώ το νησί στερείται πλήρως Πυροσβεστικού Σώματος. Αισθητή ήταν και η απουσία τραυματιοφορέα, καθώς η θέση αυτή στο νησί παραμένει ακάλυπτη. Χάρη στην άμεση ανταπόκριση των κατοίκων, το συντονισμό τους και το πνεύμα αλληλεγγύης που διακρίνει τους ανθρώπους του νησιού βρέθηκε ένα ιδιωτικό ταχύπλοο ικανό να προσεγγίσει την παραλία και να παραλάβει το φορείο με τη τραυματία. Σε ρόλο τραυματιοφορέων βρέθηκαν οι λουόμενοι, ενώ μαζί τους στο σκάφος ανέβηκαν η γιατρός, η νοσηλεύτρια και εθελοντές που κρατούσαν σταθερό το κοντάρι της ομπρέλας. Ο οδηγός του φουσκωτού, που ηρωικά ανέλαβε την πρωτοβουλία, ήταν άνω των 80 ετών και με πρόσφατα

προβλήματα υγείας, ενώ τα κύματα και ο δυνατός αέρας δυσκόλευαν τη σταθερή μεταφορά. Παρ’ όλα αυτά, κατάφεραν να τη μεταφέρουν με ασφάλεια στο Σταυρό και από εκεί στο ελικοδρόμιο.

Για καλή της τύχη, καθώς το κοντάρι δεν είχε πλήξει τη μηριαία αρτηρία, υπήρχε αρκετός χρόνος για να οργανωθεί η μεταφορά. Παρόλες τις μικρές καθυστερήσεις που σημειώθηκαν και από το ελικόπτερο, η κοπέλα μεταφέρθηκε τελικά στον Ερυθρό Σταυρό, και σήμερα αναρρώνει με ασφάλεια. Η κινητοποίηση των ανθρώπων του νησιού, η άμεση ανταπόκριση της αγροτικής ιατρού, η βοήθεια όσων βρέθηκαν εκεί και η τύχη που απέτρεψε εκτεταμένη αιμορραγία ήταν όσα έσωσαν την κοπέλα. Ταυτόχρονα, όμως, ανέδειξαν τον ελλιπή σχεδιασμό και την παντελή απουσία πρωτοκόλλου για τέτοιες περιπτώσεις. Αν δεν υπήρχε κάποιος πρόθυμος με φουσκωτό να αναλάβει την ευθύνη, αν δεν υπήρχε ο κόσμος να αναλάβει τον ρόλο του τραυματιοφορέα, ίσως η έκβαση να ήταν διαφορετική.

Πολλοί επισκέπτονται καθημερινά παραλίες χωρίς πρόσβαση και δεν αντιλαμβάνονται ότι, σε περίπτωση σοβαρής ανάγκης, δεν υπάρχει ασφαλής κάλυψη. Δεν αρκεί να βασιζόμαστε στην καλή θέληση των κατοίκων ή στην τύχη. Χρειάζεται θεσμική μέριμνα, σχεδιασμός και την απαραίτητη υλικοτεχνική υποστήριξη για να μην κινδυνεύσουν ξανά ανθρώπινες ζωές εξαιτίας της απουσίας συντονισμού. Το παράδειγμα της Δονούσας ας είναι αφορμή για αλλαγή, όχι απλώς μια ιστορία που θα ξεχαστεί όπως πολλές άλλες.

Σκοπός του παρόντος άρθρου είναι ακριβώς να αναδείξει την ανάγκη για άμεση και ουσιαστική λύση.